

Handläggare
Josefin Lokvist
Telefon: 08-50812197

Till
Södermalms stadsdelsnämnd
25 april 2024

Motion om att stoppa de öppna drogscenerna i Stockholm

Svar på remiss från Kommunstyrelsen KS 2023/1390

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Sammanfattning

Stadsdelsnämnden har på remiss från kommunstyrelsen fått en motion om att stoppa de öppna drogscenerna i Stockholm. I motionen lyfter skribenten att de öppna drogscener i Stockholms stad som har en eller flera grundskolor inom en radie av 500 meter bör få en särskild klassificering inom staden, exempelvis ”Särskilt utsatta platser för unga”, och därmed prioriteras upp i det trygghetsskapande arbetet. Skribenten föreslår att staden utreder och sätter in insatser vid varje öppen drogscen som har en skola inom en radie av 500 meter för att undvika att barn och unga rekryteras av gängkriminella eller utsätts för brott.

Förvaltningen anser att det som skribenten föreslår redan sker inom ramen för Södermalms stadsdelsnämnds trygghetsarbete.

Förvaltningen har stort fokus på trygghetsskapande insatser på de platser som klassas som öppna drogscener för att problematiken i området ska upphöra alternativt få minskad negativ effekt på brottsligheten samt att boende, besökare och verksamma ska uppleva platsen som trygg.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har remitterat en motion om att stoppa de öppna drogscenerna i Stockholm för yttrande senast 30 april 2024.

Motionen är skriven av Andréa Hedin (M).

Motionen har även remitterats till stadsledningskontoret, socialnämnden, utbildningsnämnden, Farsta stadsdelsnämnd, Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd, Elevernas riksförbund och Sveriges elevkår.

Ärendet

I motionen lyfter skribenten att Polisens kartläggning för 2023 visar att Stockholms stad har 31 öppna drogsener där bruk och försäljning av narkotika sker öppet och skapar allmän otrygghet i området. Tjugofyra av platserna har en eller flera grundskolor inom en radie av 500 meter vilket skapar en stor risk för att skoleleverna passerar de öppna drogsenerna på sin skolväg eller under sina raster. Dessa platser bör få en särskild klassificering inom staden, exempelvis ”Särskilt utsatta platser för unga”, och därmed prioriteras upp i det trygghetsskapande arbetet.

Skribenten menar att för att vända utvecklingen behöver trygghetsskapande insatser tas fram och anpassas efter varje geografisk plats. På vissa platser behöver helt nya insatser startas upp och på andra platser finns pågående insatser som behöver utvärderas och kompletteras. Exempel på insatser som föreslås är platssamverkan med fastighetsägare, trygghetskameror, ordningsvakter, ökad polisenärvaro, mer belysning, ljudlarm, torghandel, föräldravandrare och fältassistenter. Insatserna bör utformas i nära dialog med stadsdelsnämnderna, Polisen och närliggande skolor. Skribenten föreslår att Stockholms stad utreder och sätter in insatser vid varje öppen drogsener som har en skola inom en radie av 500 meter för att undvika att barn och unga rekryteras av gängkriminella eller utsätts för brott.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts i stadsdelsdirektörens stab- och kansli. Ärendet har behandlats i förvaltningsgruppen och pensionärsrådet den 15 april 2024.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Motionen lyfter en viktig och angelägen fråga. Förvaltningen anser att det som skribenten föreslår redan sker inom ramen för Södermalms stadsdelsnämnds trygghetsarbete. Förvaltningen har stort fokus på trygghetsskapande insatser på de platser som klassas som öppna drogsener för att problematiken i området ska upphöra alternativt få minskad negativ effekt på brottsligheten samt att boende, besökare och verksamma ska uppleva platsen som trygg. Inom Södermalms stadsdelsområde finns tre områden som klassas som öppna drogsener, västra Södermalm, centrala Södermalm och Mariakvarteren. Arbetet med trygghetsskapande insatser är prioriterat för samtliga av dessa tre områden men anpassas bland annat utifrån aktuell lägesbild/aktuell problembild och behov. Det sker löpande utvärdering av insatserna för att arbetssätt ska kunna vidareutvecklas och prioriteringar göras inför det fortsatta arbetet.

Arbetet mot öppna drogsccener hanteras även inom styrgruppen för lokala samverkansöverenskommelsen mellan stadsdelsförvaltningen, utbildningsförvaltningen och lokalpolisområde Södermalm där grundskolechefen för Södermalms stadsdelsområde ingår. Förvaltningen har ett välfungerande samarbete med lokalpolisen i arbetet med att exempelvis förhindra att ungdomar dras in i kriminalitet och utsätts för brott.

På västra Södermalm har förvaltningen byggt upp en bra och stark samverkan med såväl berörda lokala aktörer (föreningar, bostadsbolag, boende och näringsidkare) som med kriminalvård, regionen och andra vårdgivande organisationer. Det socialt uppsökande arbetet fortsätter att utvecklas och intensifieras och sker i tät samverkan med Polisen och socialförvaltningens uppsökarteam. Syftet med det uppsökande arbetet är att länka personer som vistas i området med beroendeproblematik i kombination med psykisk ohälsa till vård alternativt socialtjänst så att de kan få stöd. Vidare har platsaktivering i form av projektet "Sommar i Tanto" genomförts i området vilket kommer att fortsätta utvecklas under året. Förvaltningen behöver fortsatt ha en hög närvaro på platsen men även vidga fokus från att stadsdelsförvaltningen på egen hand ska genomföra samtliga aktiviteter till att utforska hur staden kan skapa bättre förutsättningar för externa aktörer att nyttja Tantolunden som evenemangsplats. Förvaltningen har haft få kontakter med individer under 18 år och minderåriga verkar inte söka sig till de äldre personer som är aktiva inom den öppna drogsccenen. Förvaltningen ser ändå en risk att den missbruksrelaterade problematiken kan påverka otryggheten hos barn och ungdomar då det finns flera skolor och andra verksamheter riktade till denna målgrupp inom området. Det är viktigt att barn och ungdomar kan ta sig till och från skola och aktiviteter på ett tryggt och säkert sätt. Förvaltningens projekt "Barnens väg" som är en trygghetsskapande åtgärd kring Hornsbruksgatan och i tunneln under Hornsgatan ska därför genomföras under året. Som ett komplement till projektet beslutade kommunfullmäktige i mars, i enlighet med stadsdelsnämndens förslag, om införande av alkoholförbud i parkområdet Högalid.

På centrala Södermalm fortsätter förvaltningen att utöka arbetet med platssamverkan tillsammans med trafikkontoret, lokalpolis, fastighetsägare och företagare. Ombyggnationen av Söderhallarna på Medborgarplatsen medför utmaningar kopplat till trygghet och därför kommer olika former av platsaktivering genomföras löpande under hela året.

När det gäller Mariakvarteren fortsätter förvaltningens arbete med att stärka dialogen och samverkan med de vårdgivande

organisationerna i området. Från och med 2024 har medarbetare från ordinarie verksamhet inom sociala avdelningen fått särskilt uppdrag att arbeta som uppsökare motsvarande en heltidstjänst. Uppsökarna ska bland annat prioritera stöd till personer med missbruksproblematik i Mariakvarten.

Barnrättsanalys

Förvaltningen bedömer att de trygghetsskapande insatser som genomförs inom stadsdelsområdet kan medföra positiva effekter även för barn och unga som bor och vistas i området. Exempelvis kan bättre stöd för personer med missbruksproblematik även innebära positiva konsekvenser såväl för barn och unga med ett eget skadligt bruk och beroende som för barn som har en förälder eller annan vårdnadshavare med ett skadligt bruk eller beroende. Trygghetsskapande insatser kan också bidra till att färre barn och unga exponeras för narkotika och riskerar ett framtida skadligt bruk eller beroende. Detta är förenligt med artikel 33 i barnkonventionen som handlar om att skydda alla barn från narkotika.

Jämställdhetsanalys

Enligt stadens medborgarundersökning upplever sig kvinnor boende i stadsdelsområdet generellt mindre trygga än männen. Utfallet av upplevd trygghet 2023 var 90 procent hos män och 79 procent hos kvinnor. Detta resultat finns inte specificerat för enskilda områden utan är ett övergripande resultat för stadsdelsområdet som helhet. En anledning skulle kunna vara att kvinnor i högre utsträckning än män möjligen påverkas av oroligheter kopplad till platser som klassas som öppna drogscener. Arbetet med trygghetsskapande insatser på dessa platser bedöms kunna ge effekter på upplevd trygghet hos både kvinnor och män men kanske kan tänkas bidra till mindre skillnader mellan könen när det kommer till upplevd trygghet.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden överlämnar tjänsteutlåtandet till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Alexandra Wynn
Stadsdelsdirektör
Södermalms
stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Motionen.

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Alexandra Wynn, Stadsdelsdirektör	2024-04-03